

РІД НАШ КРАСНИЙ, РІД ПРЕКРАСНИЙ!

ОТЧИЙ

ЧАСОПИС

РІК ЗАСНУВАННЯ
2002
ВЕРЕСЕНЬ
Число 9 (165)
КИЇВ 2015

Видання товариства "Чернігівське земляцтво"

ТВОРЕЦЬ ІСТОРІЇ

Хоча перші подихи вересня ще не дають забути спекотні серпневі дні, але подумки всі ми переносимось на шкільні подвір'я, вщерть заповнені квітами та галасливою діворою. Все вертається на круги своя. Та наша молодість вертається тільки в згадках...

Думаю, що кожен із нас в ці дні згадує свою школу, звідки починалася дорога в життя. Я ж згадую її ще й тому, що 11 вересня виповнюється 95 років моїй улюбленій Вчительці з великої букви Марії Кирилівні Шовкун, людині незвичайної долі, яка віддала школі 50 років, 9 місяців і один день. Це ж скільки таких, як я, благословила вона у світ

Штрихи
до
портрета

широкий, скільки добра посяла! Якби зібрати всіх на шкільному подвір'ї під веселий клич першого дзвоника, то не вистачило б місця на тому клаптику землі української. Та якби прийшла вона на ту зустріч, ще й нині бадьора, впевнена в собі, скільки б добрих слів почула від своїх вихованців. Мабуть, відчуття потрібності, високої творчості й допомогло нашій ювілярці пережити стільки випробувань.

⇒ 3

Школа в Донбасі

*Пішла б я у школу – так школа розбита,
дорога до неї снарядами зрита,
і квіти в саду по коліна у крові
тож як їх зібрати в букети чудові,
аби у цей день вчителям піднести
і де вчителів у тій школі знайти?*

*Цвіли у степах наших сонячні далі.
Сьогодні ж тремчу я в сирому підвалі.
І виють снаряди та міни ворожі,
і нишкнуть під хатою мамині рожі.
А в школі зруйнованій перший дзвінок
оззався од вітру й ляжливо замовк.*

Леонід ГОРЛАЧ

Немає прагнення більш природного, ніж прагнення до знань...
М. МОНТЕНЬ

У ВЕРЕСНІ СВЯТКУЮТЬ СВІЙ ЮВІЛЕЙ:

ГАВРИЛЕНКО Віра Олександрівна – 85-ліття. Народилася 13 вересня 1930 року в селі Оболоння Коропського району.

ТОЛПЕКО Аркадій Іванович – 80-ліття. Народився 14 вересня 1935 року в Чернігові. Був радником ректора Міжнародного університету фінансів, проректором з навчально-методичної роботи, першим проректором. Нині – доцент кафедри електронних приладів та пристроїв НТТУ "КПІ".

Кандидат технічних наук, відмінник народної освіти України. Має понад 45 наукових та навчально-методичних друкованих праць.

ЛЕОНЕНКО Марина Йосипівна – 75-річчя. Народилася 3 вересня 1940 року в селі Рейментарівка Корюківського району. Лікар. Ліквідатор наслідків аварії на ЧАЕС.

УСИК Валентин Іванович – 75-річчя. Народився 15 вересня 1940 року в селі Трудове Ріпкинського району. Був начальником відділу постачання Київського палацу спорту. Працює вчителем предмету "Захист Вітчизни" середньої школи №316 м. Києва.

Учасник ліквідації аварії на ЧАЕС I категорії. Полковник у відставці.

УВАРОВА Світлана Костянтинівна – 75-річчя. Народилася 22 вересня 1940 року в Узбекистані, батьки з Новгород-Сіверського району. Працювала молодшим науковим співробітником відділу фізики кристала в лабораторії надпровідності Інституту фізики НАН України.

Співавтор біля 30 наукових праць та 2 авторських винаходів.

ОДАРИЧ Олег Миколайович – 75-річчя. Народився 26 вересня 1940 року в Ніжині. Був начальником відділу експертизи у сфері фізико-математичних і технічних наук Державного центру науково-технічної експертизи Міністерства освіти і науки України. Кандидат фізико-математичних наук.

ОСТРОВСЬКА Наталія Василівна – 70-річчя. Народилася 4 вересня 1945 року в Києві (батько з Сосниці).

ШИЛО Надія Сергіївна – 70-річчя. Народилася 12 вересня 1945 року у с. Бондарі Козелецького району. Довгий час працювала юристом.

ПОВИШИЙ Микола Пилипович – 70-річчя. Народився 15 вересня 1945 року в Носівці. Працював старшим викладачем кафедри футболу Національного університету фізичного виховання і спорту України. Заслужений працівник фізичної культури і спорту України.

ЙОВЕНКО Світлана Андріївна – 70-річчя. Народилася 20 вересня 1945 року в Києві (батьки з села Надинівка Козелецького району). Працювала редактором у видавництві "Дніпро", журналі "Вітчизна". Автор віршів, художніх перекладів та літературно-критичних статей. Видала багато збірок поезій, оповідань, повістей, літературних портретів письменників. Деякі вірші поклали на музику О. Білаш, І. Шамо, О. Гончарук та ін.

Окремі її твори перекладені російською, білоруською, молдавською, грузинською, вірменською, литовською,

киргизською, польською, болгарською, іспанською мовами.

Член правління Національної спілки письменників України, заслужений працівник культури України. Лауреат багатьох міжнародних премій. Дипломант міжнародного академічного рейтингу популярності "Золота фортуна". Відзначена почесними нагородами.

ДУДАР Валерій Володимирович – 65-річчя. Народився 2 вересня 1950 року в Бобровиці. Помічник народного депутата О. Дмитренка.

БРИГИНЕЦЬ Дмитро Дмитрович – 65-річчя. Народився 5 вересня 1950 року в селі Сивухи Козелецького району. Начальник відділу кадрів Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. Полковник у відставці. Відзначений почесними нагородами.

ПЛЮЩЕВА Лариса Анатоліївна – 65-річчя. Народилася 5 вересня 1950 року в Новгород-Сіверську. Працювала головним спеціалістом Держкомсекретів України.

ТВЕРДОМЕТ Катерина Сергіївна – 65-річчя. Народилася 5 вересня 1950 року в селі Стодоло Ніжинського району. Працювала заступником головного бухгалтера акціонерної холдингової компанії "Укрнафтопродукт".

ТУРЧИН Олександр Петрович – 65-річчя. Народився 7 вересня 1950 року в селі Свидовець Бобровицького району. Працював директором дослідного господарства "Дмитрівка" Українського НДІ садівництва, заступником начальника управління сільського господарства Києво-Святошинського району.

МАТЯШ Олександр Миколайович – 65-річчя. Народився 13 серпня 1950 року в селі Свидовець Бобровицького району. Головний лікар Бюро медико-соціальної експертизи.

ПАЩЕНКО Володимир Михайлович – 65-річчя. Народився 15 вересня 1950 року в селі Мала Дівця Прилуцького району. Головний науковий співробітник Інституту географії НАНУ, доктор географічних наук, професор, голова Київського відділу Українського географічного товариства, головний редактор "Київського географічного щорічника", член НСПУ.

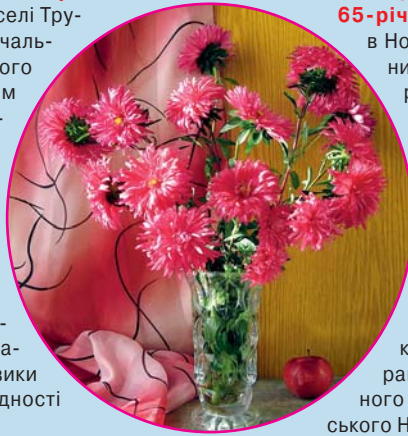
Співавтор книг і карт, присвячених ландшафтам України та її окремих регіонів. Має низку збірок віршів і поем. Лауреат літературної премії імені Миколи Куліша.

СУПРУН Юрій Олексійович – 65-річчя. Народився 20 вересня 1950 року в селі Комарівка Ніжинського району. Доцент кафедри загальної хірургії Національного медичного університету ім. О. Богомольця. Кандидат медичних наук.

ЄВЕНКО Катерина Іванівна – 65-річчя. Народилася 25 вересня 1950 року в селі Нова Басань Бобровицького району.

ПИЛИПЕНКО Олександр Іванович – 60-річчя. Народився 29 вересня 1955 року в Чернігові. Директор інституту психології та соціальних наук Київського міжнародного університету, професор, кандидат педагогічних наук, відмінник освіти України.

ЧЕРНОВА Зоя Олександрівна – 60-річчя. Народилася 9 вересня 1960 року у Чернігові.

Дорогі земляки!

Рада товариства "Чернігівське земляцтво" сердечно вітає вас із ювілеєм і зичить усім доброго здоров'я, великих успіхів у житті, оптимізму, сімейного щастя, невтомного доброторства в ім'я рідної землі.

З перших літ многотрудного життя не стелилася їй шовковою травкою дорога. Народилася в селі Олександрівка Бобровицького району в сім'ї селянина-середняка. Була аж десятою дитиною. Роботящі батьки встигали й на хліб заробити, й дітей виховувати культурними, патріотами – недарма в хаті жили Біблія та "Кобзар" Тараса Шевченка. Та почалися лихі часи. Батько мусив вступати в колгосп, аби не заgrimіти в Сибір, віддати й не раз кропленьку потом землю. А там впали на селян страшні роки Голодомору, за ним фашистська окупація, рання смерть матері в 1942 році, розстріл окупантами батька в 1943 році. А там і голодні повоєнні роки. Смерть двох малолітніх дочок, тяжка хвороба, відхід в інший світ чоловіка, славного вчителя Миколи Павловича Гурбича. І все це не минуло ніжну душу дівчини. Та закладена простими батьками любов до рідного краю, до слова й пісні допомогли Марії Кирилівні перебороти все, стати неординарною людиною з мужнім незламним характером.

Ніколи не забуває вона старшого брата Василя, який спрямував її на педагогічну дорогу. То завдяки його наполяганню вона в неймовірно далекому 1939 році закінчила Прилуцький педтехнікум і почала вчителювати у Вертіївській початковій школі на сусідній Ніжинщині. Та жадоба знань, бажання масштабнішої роботи скерували її на курси вдосконалення викладачів історії при Чернігівському педінституті. Їй уже бачилася майбутня праця в одній із повноформатних шкіл, а то й вузі, бо відчувала стільки енергії, якої б вистачило і на щоденні уроки, і на дослідницьку працю.

Та раптово грянула Велика Вітчизняна війна, поламавши всі плани. Почалося для молодої вчительки життя в окупації, в атмосфері страху, беззахисності. І вона не пересиділа довгі місяці невпевності збайдужено, бо добре вивчила уроки вітчизняної історії й вірила, що рано чи пізно народ прожене ворога, яким би сильним той не був. А щоб це сталося швидше, допомагала партизанам місцевого загону "За Батьківщину". Страшний тягар війни, не кожному вдається винести його на собі. Марія Кирилівна здолала й це випробування, хоча донині зітхає, згадуючи ті жахіття:

– Варто перед сном згадати хоч один епізод – і всю ніч очі не заплющую...

Може, після пережитого вона могла б і зламатися, загубитися в людському вириві чи роками скітати на самоті. Та допомогла знову повірити в життя школа, діти, бажання поділитися з ними і душевним теплом, і набутими знаннями. По війні Марія Кирилівна деякий час трудилася в Кобижчанській школі, а згодом перейшла до Носівської середньої школи № 1, де й зустріло її моє покоління. Перейшла, щоб уже й зустріти в ній пенсійний ювілей. Вчи-

ла дітей і сама вчилася: в 1948 році закінчила заочно Київський учительський, а в 1964 році Полтавський педагогічний інститут.

Історія ніколи не буває, на відміну від точний наук, сталою, кожен час і суспільство переписують її під себе. Не має значення нині, кого в ті повоєнні часи вважали лівими чи правими, а кого центристами. Життя розставило все на свої місця. Одне ясно: Марія Кирилівна сама творила історію України, творячи нас. Як робили це її колеги – подружжя В. К. і Г.П. Набок, А.П. і Г.О. Скрипців, В.Г. і А.Д. Скнари, Г.М. і Г.Д. Назаренки, О.Ю. Гаврилей, О.Г. Оксамець, Є.Л. Рибенко, В.З. Ткаченко, О.Ф. Бондаренко, Л.М. Велько, В.С. Замулко, В.І. Гончар та інші. Згадую всіх названих і неназваних наставників своїх із великою вдячністю, бо здається, що такого педколективу і такої школи не було ніде й ніколи.

Можливо, це суб'єктивна думка, тому що це була НАША школа, а вони були НАШИМИ вчителями. Може, в шкільні роки ми

освіта перебуває на порозі грандіозних змін? І справді, весь час терзають народ. Ось заговорили про 12-річну середню школу. Кому це потрібно? Таке враження, що всілякими експериментами зі школою займаються люди, які ніколи не були школярами і не знають потреб сьогодення.

Я вважаю, що кожен випускник школи повинен мати мотивацію працювати в Україні і для України, а не думати вже з першого класу про закордонні виші. У нас надто багато так званих економістів, фінансистів та юристів, які не можуть знайти роботу, в той час як майже на всіх підприємствах за верстатами стоять 60 – 70-літні токарі чи фрезерувальники, що з останніх сил тримають на похилих плечах нашу промисловість, а на заміну їм ніхто не йде. Що ж нас чекає в майбутньому?

Не сумніваюся, що подібні роздуми жаліть душу й Марії Кирилівні. Бо вона всім своїм життям доводить, що треба жити кожному заради України, заради її людей. Саме тому знає майже все про кожного свого колишнього учня: де хто живе, де і ким працює, у кого яка доля. Радіє нашим успіхам, розділяє з нами невдачі й горе. Вона й зараз займає активну позицію. Колиш моя мама розповідала, як Марія Кирилівна збирала пенсіонерок із двох вулиць, поговорила з ними, і вони без заперечень пішли за нею допомагати на колективне поле копати цукрової буряки. А ще донедавна не пропускала жодної зустрічі колишніх партизанів, влаштовувала презентації книг носівських авторів.

Вона й зараз бажаний гість у школі під час урочистостей. Співає в ветеранському хорі району. Жваво цікавиться новинами в діпазоні "Носівка, Україна, світ". А ще захоплює мене глибиною енциклопедичних знань, ясністю розуму, ерудицією в будь-якій галузі знань.

Коли часом я телефоную своїй любій наставниці й запитую про здоров'я, вона з властивим їй гумором відповідає, що за п'ятибальною системою десь між трійкою та четвіркою. Ну й слава Богові! І тоді хочеться подякувати за підтримку й доньці Ірині з ятем Ярославом, й онуці Тетяні, й навіть правнуку Данилку. Бо то теж невсихаюче джерело радощів земних. І хоча Марія Кирилівна поки що сама обходить себе й нехитре господарство, незважаючи на те, що вже не так прудко ходить, зате є в неї надійне домашнє оперття. Зрештою, ми теж – а нас же стільки по світу! – завжди готові підтримати свою неповторну вчительку.

Тож знайте, дорога Маріє Кирилівно, що ми і в Ваш ювілей з Вами. Зрозуміло: в дитинство не повернешся, але доки є Ви, ми завжди почувемося учнями, а це допомагає нам бути молодими душею, не старіти, а тільки дорослішати.

Микола КАЛІНІЧЕНКО,
випускник Носівської школи № 1 1957 року,
начальник випробувальної станції
НДІ "Квант"

ще не усвідомлювали, що таке патріотизм, любов до малої батьківщини. Але згодом ті істини ввійшли в наші серця й завдяки їй урокам. Бо чому б то змушувало прикипати до шибки вагонного вікна, коли швидкий поїзд проносив нас повз Носівку, подумки здригатися, коли зустрічали якусь інформацію про рідні місця в газетах? Чому так врзалася в пам'ять нехитра розповідь ще одного вихованця Марії Кирилівні Володі Фігури? Колиш він, уже комбат, під час військових навчань на території Чехословаччини зупинив свій підрозділ на відпочинок і звернув увагу на зруйноване бетонне укріплення, плити якого були розцяцьковані написами типу "Ми з Одеси", "Ми з Тули"? І раптом побачив поруч: "Ми з Носівки". І не міг стримати сльози. А його воїни, побачивши це, мабуть, подумали, що в командира "поїхав дах".

І зараз хочеться спитати у Вас, Маріє Кирилівно, поради: чому за десять років мого навчання в нашій школі не було ніяких реформ, а вона працювала на повну силу, випускала у світ підготовлених до життя юнаків і дівчат, і чому нині ми весь час чуємо, що

ВІН НАВІКИ З НАМИ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присвоєння О. Міхнюку звання "Герой України"

За виняткову мужність, героїзм і самопожертву, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі постановляю:

Присвоїти звання "Герой України" з врученням ордена "Золота Зірка" **МІХНЮКУ Олегу Івановичу** – старшому сержанту (помертвно).

Президент України Петро ПОРОШЕНКО
21 серпня 2015 року

20 серпня 2014 року на Донбасі загинув заступник голови Української Співки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів), член Чернігівського земляцтва Міхнюк Олег Іванович.

19 серпня 2015 р. в пам'ять про бойового побратима у Києві організовано та проведено меморіальні заходи.

Біля пам'ятника воїнам-інтернаціоналістам біля Києво-Печерської Лаври зібралися ветерани афганської війни, керівники районних організацій УСВА Києва, відповідальні працівники апарату УСВА, представники організації ветеранів України, члени Чернігівського земляцтва, родичі та знайомі Олега Міхнюка.

Панахиду по загиблих у церкві Воскресіння Христового провів її настоятель отець Сергій. У своєму слові він підкреслив заслуги Олега перед Українською православною церквою, його відважні дії щодо попередження міжконфесійного конфлікту у складні для України часи. Отець Сергій висловив впевненість у тому, що своїм життям і передчасною загибеллю при захисті інтересів Держави Олег заслуговує вічної пам'яті.

На місці поховання Олега Міхнюка

на Лук'янівському військовому кладовищі заступник голови УСВА Валерій Аблазов нагадав бойовим побратимам про самотність Олега, його організаторські здібності і високий авторитет серед ветеранів афганської війни в Україні і за її межами, про те, що він доклав багато зусиль для створення і зміцнення єдності УСВА.

Заступник Міністра оборони України Петро Мехед на могилі бойового десантника назвав його війсь-

кову відвагу, громадянську мужність, відданість Батьківщині прикладом для наслідування новим поколінням. Він закликав зміцнювати єдність ветеранського руху, що буде дійсним пам'ятником Олегу Міхнюку і продовженням його справ в інтересах всіх афганців. В громадянській панахиді взяли участь Сергій Садовий та Володимир Шурхал разом із представниками Чернігівщини.

За давньою традицією ветерани пом'янули Олега Міхнюка, висловлюючи багато добрих слів на його адресу.

Сергій КУДІН,
керівник ветеранського об'єднання
Чернігівського земляцтва
Володимир ШУРХАЛ,
член ветеранського об'єднання

Діти

У червні 2015 року побачив світ біографічний довідник "Коропщина в іменах". Книга містить відомості про 275 осіб, чиє життя і діяльність пов'язані з Коропським районом Чернігівської області. Її автором є уродженка Коропа, письменниця і краєзнавець Валентина Михайленко.

Синьоокою ДЕСНИ

Валентина Микитівна не одне десятиліття присвятила дослідженню рідного краю, зокрема селища, де вона народилася й мешкає майже все своє життя. Вона член Національної спілки письменників, Національної спілки краєзнавців та Національної спілки журналістів України. На цей час має вісімнадцять виданих книг, серед яких два романи, повість, збірки оповідань та поезій, а також п'ять видань з краєзнавства. Саме про цей бік своєї діяльності ми й попросили її розповісти нашим читачам.

– Валентино Микитівно, я Вас вітаю з виходом у світ такої вагомої книги. Я знаю, що моя рідна земля багата на талановитих творчих людей...

– Дійсно, талановитих людей у різних сферах життя у нас дуже багато, розповідь про деяких є у довіднику "Коропщина в іменах".

– Як і коли у Вас виник задум біографічного довідника "Коропщина в іменах"?

– Задум такої книги виник досить давно, десь у кінці дев'яностих років минулого століття. Саме тоді я зацікавилася краєзнавством, почала збирати деякі матеріали. І тут не можу не згадати нашого земляка Віктора Івановича Мисника, який у 1990-х роках працював у Коропському районному центрі дитячої творчості. Людина креативна й енергійна, він тоді задумав серію видань про усі населені пункти Коропщини. На жаль, він лише розпочав цю роботу і видав дві книги – про Атюшу та Радичів, а потім виїхав з Коропа. Але встиг невеличково "заразити" мене краєзнавчим пошуком, бажанням донести до земляків нашу багату минувшину і сучасність.

Досить швидко мене заповнив краєзнавчий пошук, і паралельно з роботою над прозовими й поетичними творами я працювала над історією Коропа. Книга популярних нарисів "Короп історичний" побачила світ у 2006 році. У

ній прослідковується шлях Коропа як історичного міста України (до таких віднесення Кабінетом Міністрів України у липні 2001 р.) на тлі історичних подій Сіверщини.

Звичайно ж, не могла оминати своєю увагою і такі визначні постаті на теренах України, як гетьман Лівобережної України (у 1668–1672 рр.) Дем'ян Многогрішний і його брат чернігівський полковник Василь Многогрішний. Гетьман Дем'ян є дуже цікавою, непересічною особистістю, яка не залишала й не залишає до наших днів байдужим ні його сучасників, ні наших – ним захоплювались, любили і ненавиділи... Він залишив свій слід і в Гетьманщині, і на рідній Коропській землі, і в далекій Бурятії. І хоча вчені неоднозначно ставляться до питання про місце його народження, ми все ж вважаємо, що він наш, корописький, на що першим вказав історик Олександр Лазаревський. Василь Многогрішний з ініціативи свого брата став фундатором Рихлівського Свято-Миколаївського монастиря. Матеріал, який мені вдалося зібрати про Многогрішних, і ліг в основу книги "Дем'ян Многогрішний – гетьман Сіверський". Є в ній і розділ "Брати Многогрішні і Коропська земля".

Вже чіткіше тема наших відомих земляків окреслилася в мої наступні книги з

краєзнавства "Короп – європейське містечко", яка видана у 2013 році. А десь років зо два тому я відчула, що настав час за відомих земляків братися всерйоз. Уже був накопичений чималий матеріал і продовжувався його збір, все активніше велися розмови про те, що ось-ось Коропського району не буде... І я взялася за роботу.

– Я зрозумів, що до цієї книги Ви йшли роками. Як Вам вдалося реалізувати свій задум? Адже нині видавати книги дуже непросто.

– Книга ніколи не побачила б світ, якби не підтримка й допомога небайдужих людей.

– Валентино Микитівно, прошу Вас трошки розкрити зміст книги.

Біографічний довідник "Коропщина в іменах" подає відомості про 275 осіб – гідних земляків у нас багато. Хтось із них

народився на Коропщині, хтось своїм трудом чи талантом звеличив її. Люди тут зібрані різні – одні відомі усьому світові, а хтось – у рідному селі чи районі, одні живуть у нас, інші – за тисячі кілометрів. Єднає їх одне – вони непересічні особистості, їх пам'ятають, їх шанують земляки.

Мушу зізнатися, що довідник не є вичерпним. Уже зараз бачу, що багато інформації про людей не увійшло до нього. Про це мені й земляки нагадують.

– То, може, буде друге видання?

– Звичайно, було б добре, але наразі нічого не можу сказати.

Свій перший вірш Ольга Зазимко написала у дев'ять років, а у свої повні 35 років презентувала першу збірку поезії під назвою "Перші ластівки".

Благословив Олю на видання книги поет, етнолог, фольклорист, член Національної спілки письменників України Микола Ткач, побажавши Олі щасливої творчої дороги. Загалом у виданні книги Олю підтримала громада Менського осе-

редку Чернігівського земляцтва.

На презентацію книги поетеси Ольги Зазимко прийшли найдорожчі люди – тато та його рідний брат, родина, а також друзі, колеги. Оля читала вірші, дарувала свої книги, щедро бажала усім присутнім радості, миру й тепла душі, а також пригощала смаколиками, сама ж світилася від щасття і радості за свою першу "дитинку-книжечку".

На презентації виступив Станіслав Бушак – член Національної спілки журналістів України.

Щасливої творчої дороги тобі, Олю!

Валерій РИБАЛКО

Сергій КУДІН

Нова Басань

Село Нова Басань – одне із найбільших у Бобрівському районі. Люди старшого віку ще пам'ятають ті часи, коли воно було районним центром. Нині в селі проживають трохи більше трьох тисяч чоловік.

зробила вибір

Ще з радянських часів добре відомі слова про те, що кадри вирішують все. Новобасанці не помилилися, коли на чергових виборах до місцевих рад проголосували за Володимира Левченка.

На рахунку сільської ради на чолі з енергійним головою багато добрих справ. Кожний день приносить нові позитивні зміни в житті села. Новобасанська сільська рада в числі самодостатніх органів місцевого самоврядування району. Доходна частина бюджету за 2014 рік склала 3380103 гривні. Такий стан справ дозволяє не лише вчасно видавати заробітну плату працівникам бюджетних установ та розраховуватися за енергоносії, але й виділяти фінанси для розвитку села. Налагоджена результативна співпраця з керівниками сільськогосподарських підприємств ТОВ "Наташа-Агро", ФГ "Незалежність" та ФГ "Земледар" щодо залучення коштів орендарів землі для вирішення соціально-економічних проблем громади.

Бюджетними коштами сільська рада розпоряджається по-господарськи, економно і з толком. Так, зокрема, велика увага надається покращенню стану сільських доріг.

За рахунок коштів сільського бюджету придбана пожежна автомашина та обладнання до неї. В складі пожежної охорони працюють 9 чоловік (начальник, чотири пожежники та чотири водії).

Добре налагоджена робота з питань благоустрою. Купили трактор та комплект техніки для прибирання сміття, чищення снігу та косіння бур'янів. Впродовж двох минулих років на підвідомчій території висаджувалися дерева та кущі.

За ініціатииви сільського голови Володимира Левченка встановлені пам'ятні знаки воїнам-афганцям, ліквідаторам аварії на Чорнобильській атомній електростанції. Проведено поточний ремонт пам'ятника Тарасу Шевченку, єдиного на весь район. Підходи до названих об'єктів викладено плиткою.

Пам'ятають новобасанці історичне минуле села, шанують славних земляків. 28 вересня 2013 р. урочисто пройшло відкриття пам'ятного знаку священику Матвію Полонському (1860–1946), який служив настоятелем Козьмо-Даміанівської церкви (знесена вже після його

смерті), прожив у Новій Басані п'ятдесят чотири роки. Дякуючи його ініціативі, сприянню, організації та величезному авторитету, були збудовані школа і лікарня, народний дім (тепер – будинок культури), які і нині служать громаді. Матвій Тимофійович зробив все для того, щоб в дореволюційній Новій Басані відкрили пошту, організував пожежне та сільськогосподарське товариство. На його рахунку ще багато добрих справ.

Святкування Дня села традиційно приурочують до дня визволення від фашистсько-німецьких загарбників. 21 вересня 2014 року під час святкування 71-ї річниці визволення села урочисто відкрили пам'ятний знак організатору й керівнику Новобасанської підпільної організації Івану Дяченку.

Виготовлення та встановлення всіх названих пам'ятних знаків та прокладання тротуарної плитки до них здійснені за рахунок коштів ТОВ "Наташа-Агро", яке виділило на таку потрібну, важливу справу 52000 гривень.

9 серпня 2013 року в селі Нова Басань відбулась важлива подія – урочисте перепоховання останків двох невідомих солдат, які загинули у роки Великої Вітчизняної війни.

Радісною подією в житті Новобасанської громади стало введення в експлуатацію в 2012 році нової будівлі Новобасанської ЗОШ I–III ступенів, яка тривалий час перебувала в списку догробудів.

Покращення умов перебування в дошкільному закладі чекає і на найменших новобасанців. Вже виготовлена проектно-кошторисна документація на реконструкцію приміщення навчально-виховного комплексу, де поселиться дитячий садок "Зернятко". В дошкільному закладі встановлять модульну котельню. Це стане можливим завдяки участі Новобасанської сільської ради у III фазі проекту "Місцевий розвиток, орієнтований на громаду", який фінансується Європейським Союзом спільно з Програмою розвитку ООН.

Дехто докоряє сільському голові тим, що не проводиться капітальний ремонт сільського будинку культури. А який сенс? Його приміщення збудоване ще в далекому 1905 році з розібраного поміщицького будинку. Володимир Левченко мріє,

і небезпідставно, про зведення спортивно-культурного комплексу, де зможуть проводити не лише сільські заходи, а і районні.

Багата новобасанська земля своїми талановитими людьми. Хор сільського будинку культури добре відомий не лише в селі, а й у районі та за його межами. Незмінно тепло і з захопленням приймають новобасанці виступи дитячого танцювального колективу (керівник Лариса Казимова), який є постійним учасником сільських свят.

Про великі здобутки новобасанців свідчить і такий приклад. В 2013 році Новобасанська сільська рада брала участь в обласному конкурсі "Краща сільська рада" і за його результатами нагороджена дипломом та грошовою премією за II місце серед сільських рад області.

Вирішуючи нагальні проблеми, сільський голова і депутати сільської ради не забувають надавати увагу перспективам розвитку. Нещодавно були зроблені зміни до генерального плану Нової Басані. Попередній, затверджений ще в 1971 році, застарів. В Новій Басані працюють дві загальноосвітні школи та навчально-виховний комплекс, навчається 225 учнів, підростають 168 дітей дошкільного віку. Саме нинішні дітлахи прийдуть на зміну батькам, від них залежить майбутня доля села і нашої нейки України.

Тепер проводиться робота по виконанню Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад". Новобасанці зробили свій вибір, проголосували за створення об'єднаної територіальної Новобасанської громади з центром у Новій Басані. Для цього є всі підстави і умови. Рішення громади прийняте відповідно до чинного законодавства.

– Найвища нагорода для людини – це визнання суспільством її заслуг, а це дає моральне задоволення – духовний спокій. Це важливіше всього в житті, – так говорив Матвій Полонський. Для сільського голови Володимира Левченка новобасанський священик став взірцем, прикладом того, як потрібно працювати на благо громади.

Ніна ГОРБАЧ,
с. Нова Басань

Її духовна карта

Світлана Йовенко належить до тих поетів, які, навіть відзначаючи поважний ювілей, не штурмують чиновницькі висоти, не продають свій хист тимчасовим суспільним зверхникам. Увійшовши у велику літературу наприкінці 60-х, вона донині сповідує любов до слова, до України, до чесних, непокупних людей. Для того, щоб пересвідчитися в цьому, варто зануритися в її книги, де панує філігранна техніка, образне сприйняття світу і всесвіту, де вона лишається сама собою у боротьбі з недосконалим сучасним світом. Земляки пам'ятають і цінують, що Україні наша Сіверська земля дала ще одну відому поетесу, без якої уже не читається духовна карта нашого народу. Цьому підтвердженням її нові вірші.

Інтерв'ю

Білочубе створіння –
Кульбачко під сонцем осіннім,
Чи ти маєш рочків хоч п'ять,
Чоловічок суворий
Із сивим пасемцем страху?

Це снаряди летять,
По щастю твоєму луплять,
І негоже лукавити,
Бо таки й справді ВІЙНА.

Шкандибають із неї
Вже півночі діти-герої –
Чи ж дістануться миру?..
Про що, дитино, мовчиш?

– Та я думаю, тьотю,
Чи ще будуть сьогодні стріляти,
Чи стріляти не будуть?..

Авжеж-бо, це – головне.
...Як політикам спитьсь
Під поглядом цим колючим?
Виглядають незле –
Від кошмарів безсоння і граду
Обстрілів
Так не лисніють...
Від тортур совісті
Так не співають.
В мікрофон, на камеру,
На велелюдну ганьбу.

Зачарована юність

Латаття долає просмолений дуб
Між вправних занурень
легесеньких весел
В тій юній, розсміяній, кращій
із весен,

Де я не зізнаюсь, що ти мені люб.
З лататтям у косах ти,
Мавко, чи я?

Хіба оці верби тебе колисали?
Хіба це тобі проспівала осанну
Десни зачарована течія?..

...А хто ж тоді кидав вінки в
бистрину,
Які намірялися плисти до Стрижня,
Кому через льон синю стежечку вижне
Єдиний ридимій однеєнку-одну?

Скидалися жуки в заснулих корчах
І кумкали жаби-кумасі в Старусі,
Крутив самокрутку дідусь мій
у скрусі:
Коли ж воно вирросло – неслух-дівча?..

Там злякано зиркала менша сестра –
Галчатко маленьке під зоряним
просом:
– На Десну летиш мотоциклом,
не впрочиш
Довіреній хресній на страм чи
на страх?

Бо хвилі долала таки легкома,
Тонка, мов русалонька в зоряних
водах...
О, де ж ти, тих днів і відваго, і вродо,
Що долю незнану шукали сліпма?

Безіменні Чернігівського полку

По київському шляху курів
димок леткий.
З азовського походу вертали
козаки.
Вертали – шлях вертали.

Був простір серцю люб.
Пишався своїм полком
полковник Лизогуб.

...Чернігівського полку уже й
могил нема –
імення поглинала сира земля
німа.

Проте зазнали слави-що,
гетьмане, не так?!
Рубався кожен справно, що й
смерті кум козак!
...що мужності козацькій радів
сам цар Петро –
...при безіменній славі
Іван...
Грицько...
Дмитро...

Дякую, Боже, за сонце.
За хліб і за день.
Дякую, Боже,
за снігу пречисте спадання.
Дякую, Боже, за людське
у душах людей.
За сподівання немарні
і за сповідання.

Дякую, Боже,
за все милосердя Твоє,
за всевидюче
прощення Твоє
і терпіння.

Все, що було і що буде,
що, Господи, є, –
з волі Твоїї,
з Твого благословіння.

Подарунок Олишівці

Нещодавно заступник голови Чернігівського відділення Володимир Бандурко та голова молодіжного відділення столичного земляцтва Валерій Демченко відвідали Національну академію образотворчого мистецтва та архітектури України. За дорученням голови Чернігівської райдержадміністрації Віктора Коржа до зустрічі долучилися і

представники району для обговорення питань з підготовки та проведення свята "Седнівська осінь".

Голова Національної спілки художників України Володимир Чепелик на знак поваги до Чернігівського району подарував дві скульптурні композиції випускників академії: Павла Болгарина "Козак на роздоріжжі" та Олександра

Корунського "Народна художниця Ганна Собачко". Під час зустрічі також відбулось обговорення питання передачі цих скульптур конкретному адресату. Було прийнято рішення передати їх до славного козацького містечка Олишівка, де сьогодні вирішується питання щодо вшанування відомих земляків селища.

За сприяння та підтримки голови Товариства "Чернігівське земляцтво" Віктора Ткаченка 19 серпня скульптурні композиції прибули до селища і були розміщені в місцевій бібліотеці, де згодом буде розгорнута виставка про відомих земляків.

На урочисту церемонію вручення скульптур прибув заступник голови Чернігівської райдержадміністрації Андрій Курданов, голова молодіжного відділення Товариства Валерій Демченко та активісти села.

Наш кор.

ПРАПОР

У військово-історичному музеї, відділі Чернігівського історичного музею імені В.В. Тарновського, відбулася виставка "Прапор бойовий", яка створена до Дня Державного прапора України та Дня незалежності України.

бойовий

Вже понад 100 років синьо-жовтий український прапор є не просто символом нашого народу. Під ним у 1917–1921 роках молода Українська держава намагалася скинути імперське ярмо. Він надихав українських патріотів у боротьбі проти комуністичного поневолення. Український прапор був подразником для радянської влади, а тих, хто намагався бодай казати про синьо-жовтий стяг, оголошували націоналістами з відповідними наслідками.

Синьо-жовтий прапор гордо замайорив над столицею України в липні 1990 року. За часів Незалежності ставлення до прапора дещо змінилося. Середині країни, як не дивно, до нього звикли та навіть перестали звертати увагу. Все стало буденним...

Ситуація змінилася з початком Революції Гідності, а ще більше – з початком російської агресії проти України. Сьогодні

український прапор став бойовим прапором! Чимало військовиків та добровольчих батальйонів йшли в бій, маючи при собі синьо-жовтий прапор. Його встановлювали над визволеними від проросійських терористів містами, селищами та селами Донбасу, на бойовій техніці, на блок-постах, на машинах, на одязі... Прапор став символом захисника України в цій неоголошеній війні за незалежність нашої держави.

Прапори беруть бійці, які вирушають на схід України. Прапори привозять волонтери, завдяки яким фактично тримається армія. На прапорах розписують бойові побратими під час ротаций. Прапори стають реліквіями бойового братерства.

На виставці представлені прапори чернігівських 13-го та 41-го окремих мотопіхотних батальйонів 1-ї окремої танкової бригади, які надали Андрій Хоменко та Олександр Побеседін (13-й батальйон), Альберт Черешко (41-й батальйон); 1-ї

окремої танкової бригади, переданий професором, доктором історичних наук Євгеном Луняком. Є прапори від бійців полку "Азов", ДУК "Правий Сектор", спецбатальйону "Чернігів". Під час поїздки в зону АТО журналістка телерадіоагенції "Сівер-Центр", волонтер Тетяна Миргородська привезла та передала музею прапори батальйону "Донбас" та 406-ї окремої берегової артилерійської групи.

Виставку доповнюють світлини, дитячі малюнки та жовто-сині обереги, які отримували бійці на передовій, військова форма та страшні символи війни – осколки, уламки сумнозвісних "Градів", розплавлена частина двигуна автомобіля, гільзи тощо.

Дванадцять українських прапорів з війни як дванадцять апостолів. Вони знають, якою ціною здобувається незалежність Україні. Вони всі сьогодні – бойові прапори.

Сергій ЛАЄВСЬКИЙ

В незалежній Україні довгий час на заміну радянській системі ідеологічного і військово-патріотичного виховання підростаючого покоління нічого не було запропоновано. Врешті, перемогла ідея виховання молоді в дусі козацтва часів Запорізької Січі. Наразі всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра "Сокіл" ("Джура") є системною формою позакласної роботи з військово-патріотичного та морально-етичного виховання учнівської молоді, важливим засобом формування патріотичної свідомості, спортивно-оздоровчої роботи.

Хай як доля

ПРИПЕЧЕ

Метою гри "Джура" є виховання юних патріотів України на засадах національної гідності, високої самосвідомості та активної громадянської позиції, здорового способу життя духовно багатой та фізично розвиненої особистості.

У 2008 році в Україні було проведено I етап дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Джура", у минулому році II етап – на Хортиці (Запоріжжя). III-й (Всеукраїнський) етап гри було заплановано провести з 12 до 24 серпня у формі таборування з елементами рейду. I починати цей захід випала честь саме Батурину! Звідси і акція відкриття гри названа "Гетьманський Батурин". Під час програми відкриття табору, а саме ватри "В колі друзів" був представлений і Батуринський загін пластунів ім. Дмитра Чечеля (керівник – отець Роман Кривко).

Старт гри відбувся 14 серпня. Зранку до Батурина прибули 26 роїв, 260 дітей від 14 до 17 років з усіх областей України (включно з автономною республікою Крим) і окрема команда від Києва. Дуже промовисті назви роїв: "Лицарі Сумщини", "Бузьські силовики", "Подільський булат", "Хотинські козаки", "Литаври", "Ратиборець", "Волинські яструби", "Гадяцькі вепри", "Патріот", "Несамовиті орли" та інші. Після шиккування біля Батуринської загальноосвітньої школи відбувся парад учасників гри вулицями міста до самісінького історичного серця гетьманської столиці – Майдану гетьманської слави. Символічно, біля пам'ятника "Гетьмани. Молитва за Україну", на козацькому колі зібралися: міністр молоді і спорту України Ігор Жданов, заступник міністра освіти і науки України Андрій Гевко, народні

депутати України Олег Петренко та Ігор Артюшенко, представники Чернігівської та Сумської обласних державних адміністрацій, Бахмацької районної державної адміністрації. Сльози виступали на очах, коли під акомпанемент навчально-військового духового оркестру військової частини №169 ("Десна"), юні патріоти заспівали Державний гімн України...

Після благословення отця Романа (Кривка) перше слово було надане головному судді гри, заступнику директора Українського державного центру

предків, ви робите шляхетну справу – гартуючи дух і тіло, творите сильне незламне покоління захисників України", – йдеться у повідомленні очільника держави. Символ гри – дерев'яну різьблену скульптуру "Котигорошко" – урочисто передали від Запорізької облдержадміністрації Чернігівській, а потім Сумській ОДА.

Потім, згідно попереднього жеребування, діти вправлялися у конкурсі стройової підготовки "Впоряд". Конкурс склався як із обов'язкових елементів, як-от перешикування рою з однолави у дволаву, проходження урочистим ходом з виконанням військового вітання під час руху, поворотів, кроку на місці, проходження із виконанням ладової пісні, так і двох творчих завдань. З особливим трепетом діти підійшли до пошиття одностроїв – всі вони були патріотичні і неповторні! Врешті стомлені судді, чесно зробивши свою справу, оголошили переможців конкурсу: "Волинські яструби" (Волинська область) – I місце, "Чорноморські козаки" (Одеська область) – II місце та "Патріот" (Вінницька область) – III місце. Паралельно змаганням учасники відвідали об'єкти заповідника "Гетьманська столиця", що входило у сценарій цього дня.

Подальший маршрут гри "Джура" проліг до с. Таранського Конотопського району, далі до ще однієї гетьманської столиці – Гадяча, а на останок на молодий цвіт нації чекають у Полтаві. Тож остаточних лідерів гри визначать не раніше 26 серпня. У добрий час!

Наталія СЕРДЮК,
зав. відділом науково-просвітницької роботи
НКЗ "Гетьманська столиця"

туризму і краєзнавства учнівської молоді Олега Бондарчуку. Він зачитав привітання учасникам і глядачам гри від Віце-прем'єр-міністра – міністра культури України В'ячеслава Кириленка, де йшлося про велику суспільну потребу формувати високі духовні ідеали у молоді, за якою майбутнє. Далі побажання заслужених перемог учасникам від Президента України Петра Порошенка та Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка зачитав Ігор Жданов. "Сьогодні священна земля відродженої гетьманської столиці міста Батурина зібрала юних патріотів з усіх регіонів нашої держави. Зберігаючи славні традиції своїх

І вчений, і поет

Володимир Пащенко – доктор географічних наук, професор. Працював в експедиціях у Росії, в Україні та Білорусі. Нині професор кафедри земельного кадастру Національного університету біоресурсів і природокористування України. Досягнення Володимира Михайловича як науковця можна перераховувати довго. Головне – він автор наукових монографій із теорії та методології природничо-географічних наук, укладач багатьох посібників, співавтор книг і карт, присвячених ландшафтам України. А ще Володимир Михайлович – автор поетичних видань "Соколин", "Пелюстка Всесвіту", "Хрестоцвіт", "Козачка", "Осоння" та інших.

Хоч він заклопотаний та постійно у справах, мені вдалося поговорити з автором особисто.

– Ким ви себе більше відчуваєте – поетом чи науковцем?

– Свою першу поетичну книгу видав у 45 років, а до того були тільки поодинокі публікації. Можна сказати, що як поет визрів пізно. Звичайно, що до цих років я вже утвердився як науковець. Але і в поезії, і в науці прискіпливо працюю над словом.

– Коли відчули потяг до поезії?

– З дитячих років. Професійно поезія "затягнула" мене, коли одного разу в інституті, де я працював, мені сказали, що телефонував відомий письменник, класик української літератури Олесь Гончар.

– То саме Олесь Терентійович став тим "каталізатором", що відкрив ваші поетичні рядки загалу. Як це було?

– Коли мені сказали, що дзвонив Гончар, це було наче грім серед ясного неба. Розумієте – це така висота, що для мене це прозвучало саме як "А тобі дзвонив Господь Бог". Ви ж розумієте, що такі особистості дзвонять нечасто. Тоді я й зрозумів, що моя поезія чогось варта.

– Як Олесь Терентійович дізнався про вашу творчість?

– Це цікава історія. Олесеві Гончарові я колись дарував "Ландшафти України: фізико-географічне районування". В ту книжку я поклав свої вірші. Олесь Терентійович три роки їх не бачив. Але доля все ж усміхнулася мені. Гончар, мабуть, перечитував ту книгу пізніше, знайшов мої вірші, зацікавився й зателефонував, тим самим відкривши мені поетичне майбутнє.

– Як вплинули на вашу поезію експедиції на Камчатку, в Забайкалля, Мещорою?

– Мої мандри відбилися у віршах, котрі я можу вважати своїм життєвим щоденником. Це була поезія сповідальна, вона розказувала про все, що відчував, що бачив, про що думав.

– Чому обрали географічний факультет?

– Цю любов народив мій чудовий, неординарний учитель Володимир Постульга, непересічна особистість.

– Ви є редактором і укладачем книги вашого вчителя Володимира Постульги "Краєзнавчі нариси Малодівиччини". Що для вас означає саме поняття – вчитель?

Науковці – не менш загадкові особистості, ніж люди творчі, адже й тими, й іншими рухає закоханість в ідею, яку не завжди дано досягнути іншим. Ця закоханість, палка й вірна, неодноразово переростає не просто у професію, а у стиль життя. Таким цікавим і неординарним є наш земляк Володимир Михайлович Пащенко – науковець та ще й поет, родом із Малої Дівиці, що на Прилуччині.

– Це той, хто бачить дитину, вкладає в неї душу, підтримує паростки її талантів, умінь, схильностей. Також для мене вчитель – це той, хто може залишити в душі слід.

– Яка ваша настільна книга?

– Однозначно й не скажу. Вони змінюються залежно від обставин і того, як змінююся я. Хотілося би, щоб настільними були для когось мої книжки. Як науковець я часто бачу, скільки помилок містять наші підручники. Я написав із цього приводу роботу про назви суб'єктів та об'єктів. Наприклад, університет права – це неправильно, варто було б правознавства. Моїми роботами хтось послуговується, а хтось не завжди прислухається до них. Але я вважаю, що це не просто справа кожного, а це справа освіченості всієї країни.

– Яке ваше ставлення до сучасної української літератури?

– Вважаю, що часто треба дивитися,

як не треба робити й писати. Звичайно, я не кажу так про всіх сучасних авторів, але ж, погодьтеся, багато й прикладів того, як писати не варто.

– Без чого ви не могли би прожити?

– Ніколи не додав би до цього переліку матеріальні цінності, без них обійтися найпростіше. Я за життя дуже часто мандрував, їздив у різні експедиції, а там обходився таким мінімумом, котрий дисциплінує на все життя. Важче жити без духовності. Оце справжній голод.

– Як проводите вільний від науки час?

– Люблю відвідувати художні виставки. Картини – це теж моя слабкість, яка додає життєвих сил.

– На кого покладаєтеся в житті?

– Лише на себе і на свої власні сили! Адже, як кажуть, коли хочеш щось зробити добре, зроби сам.

– Дякую вам, Володимире Михайловичу, за змістовну розмову. Нехай ваші музи будуть завжди з вами!

Науковці – люди специфічні, відчувається якась педантичність: і в науці, і в житті, і в характері, а ще – прискіпливість до кожного слова, вони точно не кидають їх на вітер. Тому й поезія по-своєму особлива. Особлива вона й у Володимира Пащенко: кожен його рядок наповнений глибиною змісту, фрази емкі, а вислови стають афоризмами.

*Віки молінь і прагнень – і Україна
Тополею з руйн росте в раїну.*

*Україна – всенамолена ікона,
Налюблена прабатьківська земля,
Намріяне повернення – для скоуну?
Наорані, наплекані поля.*

І сповнене енергією слово –

*Не зраджене котре, не випадкове.
Провітлень душ, теренів прагну, Боже;
Набудуєш тим – і вигоюся, може.*

– Вітаючи із 65-літтям від дня народження, скажемо: хай же й далі врожайється Ваша наукова та поетична нива!

Надія МАРІНОХА

“Калинова, солов’їна в моїм серці, Україна”

Під такою назвою у музеї Олександра Саєнка в Борзні недавно відбувся пленер з образотворчого мистецтва. На нього з Чернігова приїхала група юних обдарованих вихованців студії “Колібри”, яку очолює художник-педагог Лілія Ібрагімова.

Ця подія, яка довго виношувалась музейними працівниками та засновниками музею вперше здійснилася у рамках довгострокової благодійної програми збереження історико-культурної спадщини, підтримки і навчання здібних дітей та мистецької молоді “Пам’яті українського художника Олександра Саєнка присвячується”.

Натхненниками й організаторами арт-проекту стали: художньо-меморіальний музей “Садиба народного художника України Олександра Саєнка”, Центр української культури та мистецтва (генеральний директор Світлана Долеско, Київ), за фінансової підтримки та участі якого відбувся пленер, Міжнародний благодійний фонд Олександра Саєнка, Президентський фонд Леоніда Кучми “Україна”, мистецька галерея імені Олександра Саєнка.

За доброю традицією учасники пленеру ознайомились з експозицією музею та садибою, доторкнулись до глибинної творчості славнозвісного українського художника та творів продовжувачів мистецтва роду Ніни Саєнко, доньки та онуки художника Лесі Майданець-Саєнко. Екскурсію провела науковий співробітник музею Алла Кривець.

Відразу після екскурсії студійці обрали собі на території садиби місце, що найповніше відповідали їх творчим задумам, і приступили до роботи. Олександрю Труш привабив будинок музею, тож сіла поблизу нього і почала із зображення ганку, улюбленого місця всієї родини Саєнків. Дівчина захоплюється малюванням з раннього дитинства, щоб оволодіти майстерністю, в студію їздить з Куликівки, де живе. Мріє стати художником.

У Наталки Мельниченко на акварельному папері перші контури будинку Музею чіткі, лаконічні, дівчина добре відчуває форму, працює швидко і впевнено. Виявляється, Наталка хоче бути архітектором. І віриться, вона ним стане.

Василя Трохименка цікавить чудова

природа – віковічні дуби, клени, різнобарвні трави, мов зачарований будинок серед одвічної краси. Своє майбутнє він пов’язує з бізнесом, а мистецтво допомагає йому концентрувати свої думки, передавати свої емоції і почуття.

На малюнках Маргарити Тишовець, Вероніки Шевченко, Івана Калашнікова з’являються зображення скульптур, що розміщені перед будинком, велетенський столітній дуб, графіка фруктових дерев, квіти, як правило, в реалістичному зображенні.

Лілія Ібрагімова, керівник арт-студії “Колібри” та викладач Тетяна Чиркіна, були постійно зі своїми вихованцями – добрим словом, порадою та підтримкою вони авторитетно й професійно вели їх до успішного завершення роботи. Коли Лілія дванадцять років тому заснувала в Чернігові арт-студію, у неї було шість учнів, а нині – двісті п’ятдесят. Студія відома в Україні і поза її межами. Нещодавно за підтримки Фонду Леоніда Кучми “Україна” студійці презентували свої творчі здобутки в Парижі у культурно-інформаційному центрі при посольстві України у Франції і отримали схвальні відгуки.

Учасники пленеру водночас ознайомились з історичними пам’ятками Борзни, відвідали мистецьку студію ім. Олександра Саєнка при загальноосвітній школі № 1 імені Христини Алчевської. Про

діяльність студії в рамках естетично-виховної роботи з учнями школи розповіла директор школи Зінаїда Москаленко.

З плеристами також творчо працювали над гобеленом “Українські тополі” Ніна Саєнко і Леся Майданець-Саєнко.

Незабутнє враження залишилось у вихованців студії після перегляду фільму “Новели старого саду” (режисер Валентина Шестопалова, сценарій – Леонід Горлач, телестудія “Глас”, 2008) про життєвий і творчий шлях Олександра Саєнка.

Знімальна група від Центру української культури та мистецтва не лише зафіксувала всі найцікавіші події пленеру, які згодом будуть представлені у відеофільмі, а й вперше зняла музей Олександра Саєнка з пташиного польоту.

На завершення пленеру кожний із його учасників виконав по дві акварельні роботи, які були урочисто вивішені на своєрідній виставці для ознайомлення гостей і відвідувачів музею, що зібрались на підведення підсумків першого пленеру з образотворчого мистецтва.

Ольга Музиченко, заступник директора Центру української культури та мистецтва розповіла, що гармонійний розвиток підростаючого покоління, вивчення мистецької спадщини, ознайомлення з музейними комплексами є пріоритетними в діяльності Центру. Нині Центр здійснює масштабну програму “Чернігівщина”, тож цілком логічно, що проведення пленеру, участь в ньому і підтримка стали частиною цього проекту. Вона ж вручила Подяки організаторам пленеру.

На згадку про участь у пленері від Фонду Олександра Саєнка студійці отримали Дипломи учасника пленеру, подарунки – книгу “Шевченкіана Олександра Саєнка”, а також свідоцтво, в якому зазначено, що твір, виконаний на пленері, перейде до колекції музею на постійне зберігання.

Ніна САЄНКО

ВІРНИСТЬ

2 вересня відзначає свій 65-й день народження член Національної спілки письменників України, лауреат Чернігівської обласної літературно-мистецької премії імені Михайла Коцюбинського, письменник і поет з Ніжини Анатолій Григорович Шкуліпа.

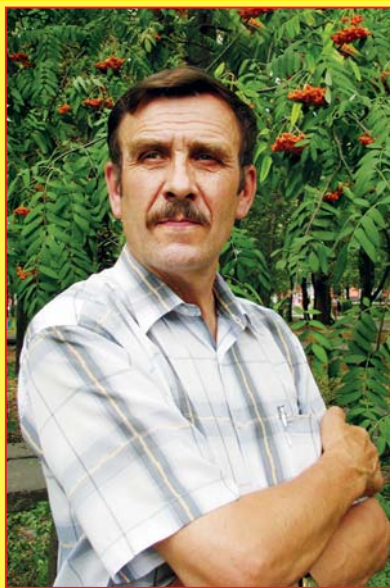
ЖИТТЮ

Не один рік стежу за творчістю Анатолія. Частенько знайомився з його віршами чи публіцистичними статтями в Ніжинській міськрайонці, коли він працював у ній, і пізніше, коли перейшов на інші життєві орбіти. Приємно усвідомлювати на зрізі різних держав і соціально – економічних формацій, що Анатолій Шкуліпа – майже незмінний у своїх поглядах. Бо базуються вони на людській порядності і патріотичності. Лише досвіду додалося й професійна майстерність виросла. Сільська, навіть хутірська, а відтак – обмежена в доступах до світової цивілізації дитина, він зміг використати це на благо своєї творчості, бо дивиться на світ незаангажованими очима. Залишається чистим і справжнім, що рідко кому вдається – надто тим, хто спробував хваленої – перехваленої цивілізації. Дитинство мав бідне, бо повоєнне, але неймовірно багате на красу природи і людських взаємин. Та й коли підріс і став учитися – то в Козелецькому зооветтехнікумі, то в Ніжинському педінституті чи під час служби у війську, даремно дні не марнував. Допомогала спостережливість і допитливість. Вони й були отим паливом, яке не давало зупинитися моторові. Лише й біди, що багато творів Анатолія Шкуліпи виявилися не до часу. Проте й через десятиліття актуальність їхня не втрачалася, бо стрижневою віссю в них була художність.

Читаючи його твори, проймаєшся радістю хорошого, змістовного спілкування і цінність його виростає розумінням того, що письменник живе не десь там, а серед нас. Тихо і скромно. Сам він нікуди не набивається, а як запросять, то, як правило, не відмовляє. Читаючи, дивиєшся: "Як же так? Хо-

дить одними й тими ж вулицями, проїнятий такими ж проблемами, а помічає такі нюанси, які залишаються поза увагою тисяч і тисяч людей! Він серцем відчуває, наскільки це важливо бути українцем на своїй землі". Так склалося, що Шкуліпа-письменник залишається в

Анатолій Шкуліпа не ганяється за сенсаціями, він не прагне здивувати казна-чим, а показує наше злободенне життя. Свої твори він пише по-різному. То блискавично швидко – під враженнями чогось надзвичайно сильного, то навдивовижу повільно – десятиріччями.

тіні. Хоч це не лише його біда. Це біда нашої літератури, нашого суспільства, яке катастрофічно втрачає свою духовну висоту, підмінивши культуру видовищами й попсою. Література, що завжди була основою духовності, витіснена на задвірки. Але це не означає, що її не існує. І художня творчість Анатолія Шкуліпи – яскраве тому підтвердження. Його слово глибоке і вистраждане, написане непоспішливим пером чітко, колоритно змальовані характери. Висловлюючи жорстку правду про літературних героїв, він їх не принижує, а намагається зрозуміти. В його творах немає чорної безпросвітності. Інколи зло бере гору, але це не значить, що воно перемагає. Дуже прикро, що визначний художній доробок Анатолія Шкуліпи залишається в тіні. Належно не прочитаний.

Серед них книги: "Будемо жити", "Лірика кохання", "Отава", "Берест", "У лісі під озерцем або там, де купається щастя", "Від Полісся до Алтаю, або я Україна".

Це лише неповний перелік написаних ним творів. Письменник – це насамперед стиль. І якщо виходити із цього загально визнаного постулату, то творчість Анатолія Шкуліпи є одним із самобутніх явищ нашого письменства. Йому притаманне загострене бажання і відчуття найпекучіших проблем нашого національного буття. Особливо на його болісних історично-часових зламах. Завдяки своєму таланту Анатолій Шкуліпа посів у вітчизняній літературі власний простір, створив свій світ, який не перетинається ні з чим іншим. Всі нитки його світу тягнуться до єдиного материка – рідної землі! Він з усмішкою, теплими сердечними фарбами малює людей того середовища, з якого вийшов сам і стає зрозумілим: для нього немає нецікавих людей, жодна людина для нього є особливою.

Анатолій Шкуліпа не ганяється за сенсаціями, він не прагне здивувати казна-чим, а показує наше злободенне життя. Свої твори він пише по-різному. То блискавично швидко – під враженнями чогось надзвичайно сильного, то навдивовижу повільно – десятиріччями. Його твори сповнені непідробною любов'ю до рідного краю. Духовна біографія українця, яка ненав'язливо постає з творів Анатолія Шкуліпи, – це щось значно важливіше, ніж сухі рядки анкетного життєпису кожної людини. Письменник не чекає подяк і нагород і ніколи не підлаштовувався під них. Він просто працює, виконує свій громадянський обов'язок. Можливо, й покинув би, та належить до тих особистостей, хто не може не писати. Як мені

здається, він один із небагатьох у сучасному літературному процесі, кому по-справжньому вдалося побачити живого українця в іще живій (як співається в Гімні) Україні. Трохи перефразуюмо відомий вислів: стався до держави так, як ти хочеш, щоб вона до тебе ставилася. Отоді й зрушення дадуть про себе знати.

То ж хочеться завершити своє коротке слово рядками самого ювіляра:

*Далечінь неземна...
Феєрверки чуттів...
У моїх небесах розгоїдалася ватра.
Я родився у час найбагатших садів,
Щоб зі мною зростала і віра у завтра.*

Володимир ІВАЩЕНКО,
лікар-хірург

Історія існує, поки її пам'ятають, а люди живуть, поки їх не забудуть. Вони як тліючі вогники: достатньо одного подиху – і пламеніють яскравіше. Ані віки, ані прогрес не знищать споминів ведиллян про дорогих серцю людей. До Дня села тут відкрили інформаційний стенд із іменами відомих односельців, що зробили вагомий внесок у розбудову країни. Як відзначив заступник голови РДА Андрій Курданов, "ті, хто працював з ранку до ночі не покладаючи рук, – найцінніші в історії. Саме їм ми висловлюємо щирю подяку і віддаємо шану за труд в ім'я людей".

Ведильці не старіють

Андрій Леонідович упорядкував архівні дані, а сільрада виділила кошти на створення дошки. Разом із очільником громади Валентином Кузьменком згадали вчителя історії Григорія Греченка (дослідив історію села), старшого поручика, лісничого Стоцького (врятував р. Пакуль і с. Ведильці від занесення летючим піском), Героїв Радянського Союзу Микиту Туровця і Андрія Блашкуна, доктора географічних наук Івана Михайловича Рослого, передовиків сільського господарства, "матерів-героїнь" та керівників села. Із почесних земляків на святі були присутні доктор геологічних наук Іван Степанович Рослий, бригадир та колишній голова с. Малійки Андрій Музиченко та завідувачка ФАПу, заслужений працівник охорони здоров'я Людмила Росла. Урочистості відбувалися під музичний супровід шкільного духового оркестру на чолі з Миколою Василенком.

Уваги на стенді заслуговує і герб. Кожен бачить у ньому різне: сонце, водяний млин, веретено, коло життя чи щось інше. Втім, зображення символізує колесо історії та зміну поколінь, нагадує про людей, яких не можна забувати.

Попри мінливу погоду, на свято

зібралось чимало селян. Були гості із сусідніх поселень, приїжджали й зі Славутича. Концертна програма, що проходила у місцевому клубі, підняла настрій усім: як малечі, так і літнім людям. Зву-

чали авторські пісні Валерія Ігнатенка, який приїхав на "гастролі" з Анисова, та українські народні пісні від ансамблю "Молодички". Особливо сподобався глядачам музичний номер "Стародавня полька", виконаний інструментально. З віршем "Моє село" виступила Вікторія Блашкун, а Ангеліна Фрол подарувала публіці два незабутні народні танці, їй аплодував увесь зал. Доповнили свято дівочі колективи із хореографічними постановками "Плаття" і "Флешмоб" та гурт східних танців "Амані" із м. Славутич.

Приємною несподіванкою став приїзд фольклорного колективу із Дніпровська. Завзяті веселі бабусі завітали до Ведилець із власної ініціативи і підкорили присутніх не лише чудовим співом, а й танцями під акордеон.

Урізноманітнила концерт безпрограшна ло-

терея. Квитки ціною у двадцять п'ять гривень розкупили заздалегідь, а розіграш відбувся безпосередньо на концерті. Цікаво, що, окрім звичних подарунків типу прищіпок, відер, граблів та іншого інвентаря, розігрували ділянку на вікіс трави, солом'яні тюки, обрізки дров тощо – таким призам розумні гасди знайдуть місце у господарстві. Також динаміки святу додали конкурси на перетягування каната і піднімання гіри, в яких залюбки брали участь ведилляни.

Із вітальним словом до присутніх звернувся сільський голова Валентин Кузьменко, який зазначив, що Ведильці не старіють. Наразі у громаді налічується 570 дворів, 305 із яких – постійні жителі, інші – дачники. Поздоровив і вручив подарунок наймолодшому ведиллянину Назару Нестеренку, якому трохи більше трьох місяців, та найстаршій жительці села, дев'яностовосьмирічній Марії Кабенюк. Благословив і молоде подружжя Михайла та Марини Блашкунів, які нещодавно стали на весільний рушник. Також Валентин Миколайович відзначив переможця конкурсу на краший двір – Юрія Ковальчука. Його оселя за рішенням виконавчого комітету визнана найгарнішою у громаді. Кращого вигляду набула і школа: цьогоріч за сприяння і матеріальної допомоги сільради на території закладу встановили бетонний паркан.

Сільський голова подякував односельцям за гарний рік і плідну співпрацю, а спонсорам і організаторам концерту за допомогу; побажав усім гарного настрою, здоров'я й добробуту в родині.

На цьому День села не закінчився: святкову атмосферу люди понесли у сім'ї, до друзів, на двори й вулиці. Довго ще чувся дитячий сміх, згадувалися посиденьки просто неба...

Валерія ШЕРЕМЕТ

МАМА

Мабуть, нема іншого такого народу на планеті, як український. Саме він так неповторно оспівав образ Матері, поставивши його чи не врівні з Богом. І часом думається: якби кожен із нас спробував відтворити в слові власну матір, то була б епохальна книга. Так і захотілося й мені згадати незабутню свою Ганну Дмитрівну Феськову, що давно вже перебуває в засвітах.

ДЛЯ ДВОХ ТИСЯЧ ЗЕМЛЯКІВ

Сорок три роки життя віддала фельдшер-акушер за професією благородній справі охорони здоров'я матерів і дітей. Мешканці старшого віку сіл Бирине й Прокопівки Новгород-Сіверського району й досі пам'ятають її доброту, відданість справі, відповідальність.

А починалася її професійна дорога в 1938 році. Новгород-Сіверське медичне училище здійснило один із перших випусків. Серед щасливих випускників була й моя вісімнадцятирічна мама. Для моєї діда Дмитра Романовича та бабусі Ольги Олександрівни то була неабияка гордість: їх дочка – фельдшер. Тоді це означало для них більше, ніж нині академічне звання.

Не встигнувши відпочити, мама поїхала за призначенням у село Скоринець, ближче до Чернігова. Там очолила акушерський медпункт. Люди полюбили молоду акушерку. Темно-волоса, жвава, привітна, вона користувалася загальною повагою й великим авторитетом. Досі згадують її добрим словом скоринчани Надія Єрмоленко, Тетяна Ніколаєнко, Валентина Рубан та інші. В тому селі знайшла мама й своє щастя. Якраз у ту пору приїхав у відпустку енергійний старший лейтенант Василь Головченко. Він одразу запримітив карооку красуню, яка після недовгих залицянь і прослуховування патефонних мелодій на зразок "Рю-Ріта" та пісень у виконанні Мордасової також закохалася в офіцера. А невдовзі й весілля зіграли.

Та щастя було недовгим. Прийшла війна і командир роти Василь Головченко вступив у перший бій з ворогом у Могилеві-Подільському. На озброєнні в підрозділі були дві кінні тачанки з кулеметами, гвинтівки та ще пістолет і кілька гранат у командира. Проти них сунули танки, гармати, тож вистояти довго чи перемогти не було жодної надії. Та того разу Василь Леонтійович вижив. Навіть встиг заскочити до родини, пригорнути дружину й потримати на руках мене. То було коротке побачення, що невдовзі переросло у вічне прощання: в одному з рукопашних боїв 21 вересня

1941 року під селом Нова Благовіщенка на Херсонщині склав свою голову мій батько. Немало сліз пролила тоді мама, 21-річна вдова з дев'ятимісячним сином на руках...

Після Перемоги Ганна Дмитрівна повернулася на Новгород-Сіверщину й стала працювати акушеркою в селі Бирине. Доводилося дуже важко. Голод, розруха, пологового будинку в селі не було, мусила приймати роди по хатах, аж доки в 1954 році колгосп не розстарався на хату для породіль.

У 1959 році мама закінчила на відмінно курси підвищення кваліфікації, поповнивши свої знання новими досягненнями в акушерстві. І знову щоденні клопоти, які стали суттю її многотрудного життя. Із газетних

відсутності нормальної переправи через Десну доводилося їй доставляти породіль в райлікарню. І добре було, якщо з протилежного берега відгукувався знаний в місті перевізник Кот та маленьким човником переправляв майбутню матір з акушеркою через розбурхану річку "від гори до гори".

В ті часи в Бирині дітей не бракувало, щороку по 70–80 народжувалося. В 1975 році лише першачків було 90. Зараз ледве десяток набереш. Була й своя лікарня на двадцять ліжок, в якій трудилися талановиті медики Марія Загора, Едуард Біц, Наталя Красковська, молодший персонал. А моя мама ще й депутатом сільської Ради обиралася. Про таких кажуть, що серце своє вони віддали людям.

Шанували земляки практично до останніх днів – бо було за що. А той же колишній голова Биринської сільради Леонід Острик за її милосердя постійно сприяв вирішенню побутових проблем, піклувався про здоров'я Ганни Дмитрівни.

Та постійні турботи про інших відбилися й на здоров'ї мами. Мучила гіпертонія, інші хронічні болячки, а вона вперто ходила від хати до хати. Лише в останні роки життя перебралася до мене в Київ, хоча з першими проблемами весняного сонця рвалася до рідної хати. Там і знайшла вічний спокій велика моя трудівниця.

На жаль, зерна доброти і гуманізму, посіяні мамою, впали на асфальт, а не в землю. З сумом констатуєш, що за роки незалежності система охорони здоров'я в селі майже повністю зруйнована. Давно нема в Бирині лікарні, пологового будинку, аптечного пункту, лікарів. Вживають, хто як може. А якщо не може, то передчасно переселяється на кладовище. Це жертви нинішніх ненажерливих хапуг і так званих "реформаторів".

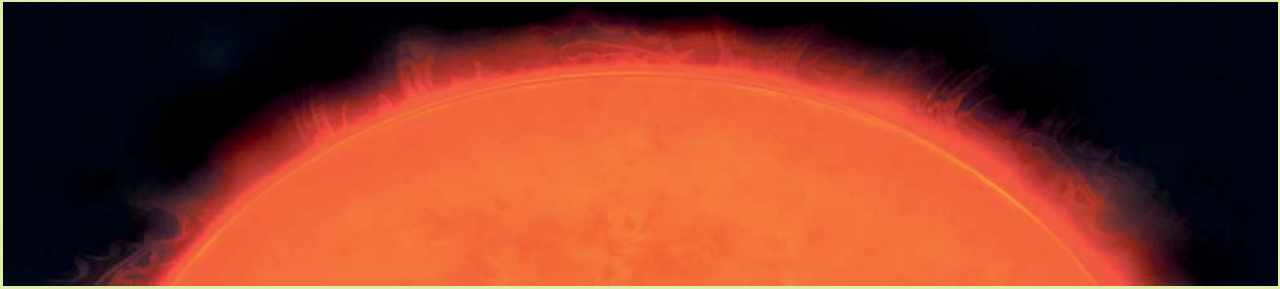
Отакі невтішні заключні рядки моїх спогадів. Але навіть при нинішньому трагічному стані суспільства не забуваймо згадати рідну матір і ще за життя зігріти її стужену душу.

Валентин ГОЛОВЧЕНКО,
заслужений юрист України

публікації педагога місцевої середньої школи Романа Махоткова та журналіста Миколи Бочка і зі слів моєї мами, тільки в Бирині за 21 рік роботи вона прийняла понад дві тисячі пологів. А скільки немовлят з'явилося на світ завдяки їй за 43 роки, ніхто не підрахував. Скількох хлопчиків і дівчаток, що сьогодні мають своїх дітей та онуків, теплі й ніжні руки Ганни Дмитрівни першими взяли й підняли над світом!

Та на цьому не завершувалася її роль. І після родів вона часто-густо навідувала молодих мам. А ще при сільській лікарні створила школу медичних знань, в якій навчали майбутніх матерів великому мистецтву догляду за дітьми. А ще ж не все було гладко, тоді за будь-якої погоди, в будь-яку пору року, вночі і вдень, за

Сьому добу поспіль сонце сходить в чорному настрої. Його гарячі промені, як зазвичай, не торкаються пишної й буйноцвітної землі. Мабуть, Бог розгнівився, бо на сьомий день відпочиває. І люди сліпнуть, бо не мають світла.

А тут Павло почав залицятися до Надії, якій виповнилося вісімнадцять. Дійшло й до старостів. Потому й весілля зіграли. Невдовзі й первісток народився. Назвали його Васильком. Ім'я дібрали за кольором очей небесних, василькових. Життя ж собі поспішало. Уже й первісток сімнадцяту весну зустрічає. А Надія відчула, що знову нарешті завагітніла. Швидко відкрилася тайна в родині. І Василько прорік щасливо:

– Хай буде в мене сестриця Наталочка!

Так і нарекли немовля. А час спливав далі. Уже Василь заручився з Іриною з сусіднього села. На радість п'ятирічній сестриці. Уже й до весілля йшло. А тут війна почалася. На сьому добу в хату Петренків принесли повістку, а там чужою мовою виписано: "Василію Петровичу Петренку негайно з'явитися у військкомат".

І пішов слухняний чоловік з дому. Та хіба знав він, йдучи широкою долиною понад озерцем із старою вербою, що ніколи більше нога його не ступить у гарячу порохняву?

На збірному пункті зустрів чимало знайомих. Ледве словом перекинувся, а тут хтось гаркнув:

– Петренко, в кабінет!

Переступив поріг, а з-за столу знову чужою мовою поспішалися запитання. Відповідав, ледве нашукуючи чужі слова, аж нарешті почув, як крізь гіркий туман:

– Прямо звідси тебе везуть на фронт. Нема часу для плаксивих прощань. Війна є війна. Марш на вихід...

Потяг рухався повільно, та рідні ліси біля залізничі промайнули миттю. Василь везли боротися за ідеали зверхників. Та розуміння неминучої біди робило почуття обов'язку священним. Бо треба їм, молодим, става-

ти на захист рідного краю, а це ж за батьків, за кохану Ірину, за малу Наталочку. Вони воїни, оборонці, і цим усе сказано...

Сьомий ранок чекала мати свою кровинку, свого сина, що розтав у невідомості. Тоді не витримала й

Може, вашого сина давно вже на світі нема. Розуміти треба – війна.

Верталася й землі під собою не чула. Війна, яка війна? І чому саме її сина забрала? Добре тому чинущі в тихій конторі сидіти.

Сьомий полудень сидів у хаті батько та все на вулицю поглядав. Не вірив словам та сльозам дружини. Млоїлася душа господаря: хто ж тепер після моєї смерті господарство догляне? Хіба що Натусі добрий чоловік попадеться, коли підросте. Але ж війна он до села накочується...

Сьому обідню пору зустрічає в неспокої мала Наталочка. Це ж ніби вчора вчив братик її ходити, а там казки читав, вірші. Батькам не до дитини – все на колгоспній роботі гибнуть. А додому приплентають – теж не присісти, бо господарство. От і виглядай тепер ще й рідного братика, може, вернеться та чимось порадує...

Сьомий вечір, коли ще сонце на прузі жевріє, сподівається Ірина, що заверне коханий у рідну сторону, зазирне в хату. Та чомусь тільки чужий вітер пролітає, тільки холодне сонце сліпне в мороці. І самотіє вона в хаті не дружиною, а лиш нареченою. Та й це щастя, бо іншим он і цього не вдалося зазнати. Тільки де ж він загубився, чи в бою кров'ю обливається, чи в полоні чахне? Але ж не може бути, щоб не повернувся, бо вона ж його так виглядає, бо не може ж залишатися вічною нареченою, а не законною дружиною та ще й, дасть Бог, матір'ю...

Сьому добу почорніле сонце сходить і заходить над селом. Десь гримлять фронти, десь у велетенському здвигу людських мас розчинився рядовий Василь Петренко, український хлопець, народжений для миру. І ніхто не скаже, чи повернеться він туди, де його ждуть. Хіба що в пам'ять повернеться...

Любов ХВОСТИЦЬКА, студентка психолого-педагогічного факультету ЧНПУ ім. Т.Шевченка

Матеріал подаємо за сприяння доцента ЧНПУ ім. Т.Шевченка Юрія РУСАНОВА

СЬОМА ДОБА

НОВЕЛА

побігла до сільради. А там чужим голосом, мов камінням по голові:

– Ходи додому й виховуй дочку.

АФОРИ

В російсько-турецькій війні (1768–1774) запорожці показали себе славними воїнами, недарма Катерина II висловила їм щиру подяку, а кошового отамана П. Калнишевського удостоїла звання генерал-лейтенанта російської армії й вручила золотий орден з діамантами.

О, як вони лоскотали його "вірнопіддану душу", коли на Січ увірвалися курохвати П. Текеля й треба було вирішувати – боротись чи здаватись. Обласканий почестями патріот сказав останнє. В цьому йому допомагали священники козацьких церков російського Синоду.

Після розгрому Січі стільки народних пісень, картин, п'єс... А про келію в Соловецькому монастирі, де тягнув життєву лямку наш Пека – ані словечка. Більшовики пішли далі Соловків – наплодили гулаги, гарлаги, "слонів" з ведмежими ланцюгами. Про них світ заговорив.

Чому, коли бачу іконостаси на грудях "заслужених", мене проймає холодок не тільки Соловецького монастиря, а й зазубрин московського Кремля.

Якось вночі на дачі дивився "Велику політику" з Кисельовим. Укотре подивувався: стільки жорстоких яничарів на "ко" та "ов" обснували нас. Боже! Спересердя вимкнув телек, але довго не міг заснути. З усіх куточків чулося, як сопуть нашорошені почвари, щоб ледь світ – починати новий двобій з Україною. Так шкода стало мені депутатки Ірини Фаріон, яка змагалася на словесному рингу з Колесниченком. Здавалося, ця почвара ось-ось кинеться на неї й стане шматувати зі зміною посмішечкою.

Ох, як мало у нас ще фаріонів, а так багато фараонів та наполеонів. Це вони й сопуть навколо нас нічними фантомами.

Та все ж ніч закінчується – у вікні розквітає ранкова Яса...

Дмитро ГОЛОВКО

Політфантазії

Гумореска

Хлопчика звали Миколкою. Ріс він вгодованим і рожевощоким. Мав міцні кулачки і був господарем пісочниці. Саме тоді циганка, побачивши Миколку, сказала, що той стане великим начальником.

У школі Миколка часто розповідав про те, чого ніколи не було. Нібито і сам у те вірив. Однокласники звинувачували його в брехні. Інколи за це ще й били. А вчителька з її педагогічним тактом, казала, що то він так фантазує. Фантазія, мовляв, у хлопця розвинута. З тих пір Миколка затямив, що брехати негоже, обманювати – банально, а фантазувати можна.

А ще Миколка ніколи не червонів. Навіть коли відверто брехав. Хвастив він і своїм міцним лобом: запросто пробивав ним штахетини шкільної огорожі. Усе це давало шанс на здійснення циганського пророцтва.

Дорослий Микола потенційні здібності сповна проявив під час своєї передвиборної кампанії. Фантазував щиро, від душі. В обіцянках перевершив усіх своїх конкурентів. Бо ж був твердо переконаним, що передвиборні обіцянки – то і не брехня, і не обман, а витончена гра на захмарно-блакитних мареннях виборців. Це ж творчість! Нічим не обмежений потік фантазії!

Політфантазії – так назвав свій жанр передвиборного мистецтва перспективний політик. І збирає на своїх проповідях слухачів не менше, ніж хтось у

концертних залах. І оплесків зриває не менше. Та найвища нагорода за майстерність – мандат!

Миколі закидали, що своїми руками робити нічого не вміє. Не знає, як збудувати хоча б нужник на городі. Але хто, скажіть, із заздрісників може похвалитися, що у нього є ошатний євронужник і в Раді, і в квартирі, і на дачі?

Збулось! Здавалося б, тепер сиди собі в тій Раді: робота не бий лежачого, зарплата хороша. Голосуй. Катайся на Мерседесі. Зміцнюй і так некепське здоров'я. Хоч на Канарах, хоч на Мальдівах, хоч на Балі. Так ні! Миколі у м'якому кріслі не сидиться: білозубий, рожевощокий, без прищів на обличчі – кандидатура хоч куди. Хоч у мери, хоч у губернатори, хоч у самі президенти.

Микола пишається й тим, що ще зі школи знає заморські слова "вау", "о'кей", "пардон" і навіть "гутен таг". З іноземної мови мав трійку з плюсом! Саме цей плюс та циганське пророцтво, мабуть, і штовхають його до створення власної демократичної суперєвропейської партії і дають підстави сподіватися на обрання членом Європарламенту. Дивись, колісь і ПАРЄ очолить. Там такі, як

Валерій ДЕМЧЕНКО

ОТЧИЙ ПОРІГ

Шеф-редактор
Віктор ТКАЧЕНКО
Головний редактор
Леонід ГОРЛАЧ
Засновник: товариство
"Чернігівське земляцтво"
в м. Києві

Газета зареєстрована Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 06.ХІ.2001 р.
Реєстраційне свідоцтво: серія КВ №5594
Передплатний індекс 37630

Адреса редакції:
02660, Київ, Броварський проспект, 15,
тел. 206-87-12
Контакти: www.chz.org.ua,
e-mail: otporig@ukr.net

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

В.В. Ткаченко, В.І. Авдєєнко, Л.Н. Горлач (Коваленко), А.Л. Курданов, Т.А. Літошко, П.І. Медвідь, О.Ф. Орехович, Ю.А. Русанов, М.М. Ткач, В.В. Пушкар'єв, В.Є. Устименко, М.І. Халимоненко.

За достовірність фактів, точність імен і прізвищ, географічних та історичних реалій відповідають автори публікацій.

Передрук тільки з відома видання. Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Літературний редактор **Ганна Скрипка**.
Комп'ютерний набір **Ганна Скрипка**.

Верстка, дизайн **Оксана Кисленко**.

Надруковано та зверстано на замовлення товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві у КП "Редакція журналу "Дім, сад, город".
Тираж 1000.